

Eesti keele kontrolltöö: Tähestik, nimed, nimetused, jutumärgid

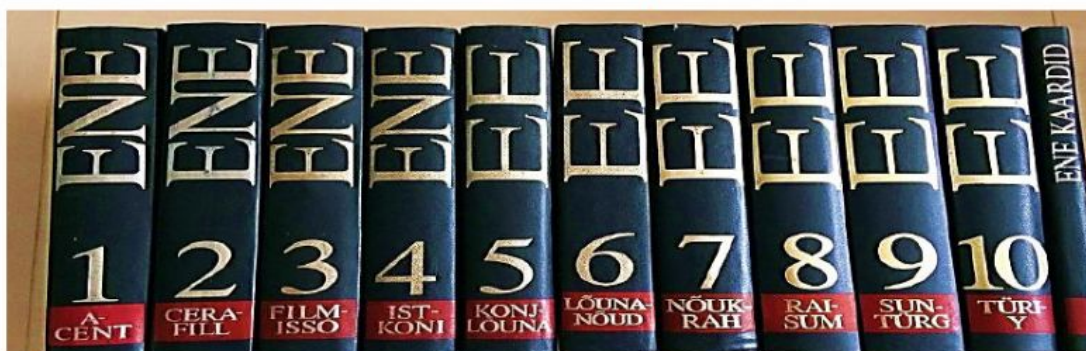
1. Loe tekst läbi ja leia küsimus, millele saad selles lõigus vastuse. 5p

Enne 19. sajandit ei olnud eesti talurahval perekonnanimesid. Eestlasel oli ainult eesnimi ja teda teati talu järgi, kus ta elas. Rätsepa talus elavat Marti kutsuti Rätsepa Mardiks. Kui Mardi isa Juhani oli elanud samas talus, võis nimi olla pikem: Rätsepa Juhani Mart. Mõnikord võeti appi ka vana naise nimi: Rätsepa Jüri Juhani Mart. Tema naist kutsuti Rätsepa Mardi Liisuks. Kuna talurahvas sel ajal väga palju ühest kohast teise ei liikunud, siis sellest inimestel vahetegemiseks piisas.	
Olukord muutus, kui Venemaa valitseja Aleksander I vabastas aastatel 1816–1819 Eestimaa ja Liivimaa kubermangu talupojad pärisorjusest ning talurahvas sai suurema liikumisvabaduse. Aastatel 1823–1835 järgnes sellele nimede reform, mille käigus said kõik eestlased endale ametliku perekonna-nime. Sageli võeti nimeks talu nimi, kus elati. Nii võis Rätsepa Mardi uueks nimeks saada Mart Rätsep. Teinekord võeti appi isa nimi ja Rätsepa Juhani Mardist sai Mart Juhanson. Tihipeale võeti perekonnanimeks mõne eseme, looma, linnu, kala, loodusobjekti või loodusnähtuse nimetus.	
Üldise perekonnanimede panemise käigus aastatel 1823–1835 said paljud eestlased endale võõrapärase või halvasti kõlava nime. Üksikutel juhtudel oli selliseid võimalik kohe muutmata hakata.	
Massiline nimede muutmise kampaania toimus 1930. aastatel. Selle käigus sai uue eestipärase nime umbes 200 000 inimest. Eestistamise tulemusena paljud varasemad perekonnanimed hääbusid ning tekkis hulk uusi nimesid. Perekonnanime järgi sugulust eeldada muutus keerulisemaks ja eksimisvõimalus suuremaks.	
Praegu on Eestis elavate inimeste perekonnanimedest üle poole eestipäraseid, kuid palju on ka slaavi, germaani ja soome nimesid. Muud päritolu perekonnanimesid on juba tunduvalt vähem.	

Täida teksti põhjal lüngad. 9 p

Kuni 19. sajandini kutsuti eesti talupoegi ja talu nime järgi. aastat pärast pärisorjusest vabastamist algas reform, mille käigus said kõik eestlased endale ametliku Sageli võeti nimi järgi. Paraku said paljud endale või halvapärase nime. Sellise nime võis kohe välja vahetada. Eelmise sajandi 30. aastail muudeti eestipäraseks ehk u 200 000 nime. Praegu on üle poole Eesti perekonnanimedest

2. Mitmendast köitest leiad need märksõnad? 6p

Voldemar Miller – köide

bibliofiilia – köide

Leelo Tungal – köide

pärgamentraamat – köide

türkmeeni keel – köide

Ruhnu – köide

3. Kirjuta kohanime ette ja järele õige kohanimi, nii, et need oleksid tähestikulises järjestuses. 12p

Guatemala, Quebec, Dubai, Ungari, Ämari, Rhodos, Oxford, Šotimaa, Wales, Ithaka, Ülemiste, Firenze

..... Sydney

..... Vancouver

..... Pearl Harbor

..... Öland

..... Helsingi

..... Essex

4. Kirjuta igale reale üks näide. Kasuta vajadusel suurtähte ja jutumärke. 13p

Keel:

Näitleja nimi:

Õppeaine:

Telesaate pealkiri:

Kalendrikuu:

Kohanimi:

Ilmakaar:

Rahvus:

Amet:

Kirjaniku nimi:

Filmi pealkiri:

Nädalapäev:

Raamatu pealkiri:

Vaata
oma töö enne saatmist
veelkord üle!

Max 45p